

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetési díjak :

Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyílt-térben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megadásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Előfizetési árak :

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők: **Seminariumi épület.**

Börmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. A kéziratok nem adhatók vissza.

Kiadó-hivatal.

hová az előfizetési pénzek, a lapja számtal hirdetések és felszólítások küldendők: **Nagy tér 136. sz. a**

Kiadó-tulajdonos : a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

A „Szabolcs” t. ez. olvasóihoz és barátaihoz.

Midőn a „Szabolcs”-ot megindítottuk, jeleztük az álláspontot, melyet elfoglalni igyekeztünk; megjelöltük a célt, mely felé törekedni, melyet elérni feladatul tűztünk magunk elé.

Azóta egy negyed év telt el. Mennyiben közelítettük meg e kitűzött célt; mily mérvben oldottuk meg feladatunkat: nagy érdemi olvasóink és barátaink ítéletére bízunk. Amnyit azonban lelki megnyugvással mondhatunk, hogy igyekezetünk önzetlen és őszinte volt.

Lapunk iránya, és célja jövőre is az eddigi marad; csak törekvésünket módosítjuk: amennyiben fokozott erővel folytatandjuk a magunkra vállalt nemes munkát.

Nagy és nehéz napok várnak ránk. Az országos belszervezkedés nagy munkája, a kiegyezkedési művelet, a nemzetközi viszony újabb kérdés tárgyaivá válnak. Ezen kívül a helyi érdekek, a megyei és községi tisztújítási mozgalmak, a nagy léptekkel előre törő társulási szellem nyilvánulásai, az anyagi jólét egyik fontos tényezője, az üzlet élet, a kereskedelem, a polgári és társadalmi mozgalmak, mind oly dolgok, melyeket minden alkotmányos polgárnak éber figyelemmel kell kísérni.

E mozgalmak és küzdelmek tükre akar lenni a „Szabolcs”, amennyire erőnk, s lapunk kerete engedi.

Kérjük tehát a „Szabolcs” t. ez. előfizetőit és barátait: támogassanak e törekvésünkben továbbra is.

Az előfizetési feltételek maradnak. A díjak beküldésénél ajánljuk a jutányos és gyors posta utalvány használatát.

Nyiregyháza, márczius 31. 1872.

A szerkesztőség. A lapkiadó-társulat.

Az állam és az egyén.

II.

Tudjuk, hogy az állam nem egyéb, mint a nagy számú községek egylete, mely községek ismét egyes családokból, a családok pedig egyes egyénekből s ezek társulásából alakultak.

A társadalom alakulásának igen szép, és könnyen felfogható képét tárja elé Carey Henrik „A társadalmi tudomány kézi könyve” című világhírű munkájában.

„Robinson Crusoe,” — mondja Carey említett munkájában, — „kénytelen volt egyedül dolgozni; de amint Péntek hozzá csatlakozott: megkezdődött a társadalom. E társadalom korántsem abban állott, hogy még egy más személy is létezett a szigeten; nem. Ha Péntek vonakodott volna Robinsonnal beszélni és szolgálatot cserélni ki: úgy nem jött volna létre köztük és általuk, a társadalom.”

A szolgálatok kieserése tehát az, ami a társulást előidéz és képezi a társadalom első alapkövét.

A szolgálatok kieseréséhez pedig mulhatlanul szükséges, hogy az illető cserélőfelek közt, különbség legyen; más-ként nem lehetve cserét tárgy köztük.

„Ha Crusoe és Péntek,” — mondja tovább Carey, — „egy és ugyanazon tehetőség gyakorlására lettek volna szorítva, ép oly kevéssé létesülhetet volna köztük társulás, mint nem létesülhet két éleny rész, — vagy két köneny rész közt. De ha e két elemet összehozzuk, azonnal beáll az egyesülés; így van ez az emberrel is.”

Ezek szerént a társadalom, a különféle-leségek létezéséből származó egyesülésekben áll. Például, pusztán mezőgazdasággal foglalkozók közt alig létezik társulás; míg ellenben ott, hol a mező gazda, a kereskedő, az ügyvéd, az építész, az ács, a kovács, a gyáros, sat. együtt van: a társulás nagy mérvben mutatkozik.

Az ember, mint egyedüli társaslény, fejlődésre képesített, az egyesülési erő, tehetségei fejlődésével gyarapodik, növekszik benne aszerént, amint a társadalom mindinkább azon arányok felé közeledik, melyek megkívántatnak arra, hogy az egyének mindegyik tehetőségét felvenni képes legyen. Azaz: a társulás a különféle-leségek növekedésével együtt terjed és erősödik, és apad a különféle-leségek fogyásával.

A társadalmi cselekmény nem egyéb kölcsönös szolgálatlételnél, a javak kieserésénél szóval mozgásnál, forgalomnál, mely minél sebesebb, annál nagyobb erőt fejt ki.

Igy van ez a természetben is. A villanyosság kifejtésére szükséges körforgásnál, a szelek mozgásánál, a harmat képződésénél, a vérkeringésnél a gözmozdonynál úgy találjuk, hogy az erő kifejtéséhez folytonos mozgásra van szükség.

Az elszigetelt telepítvényes mozgásainál, Carey szerént, semmiféle folytonosság sem létezhetik, amely az erőnyerésre megkívántatik. Táplálékára nézve, elsajátító erejére van utalva; sokszor az éhhalál veszélyének kitéve vándorol ide s tova nagy területen. Idejének tetemes részét a többszöri helyváltozásokra kell fordítania; hogy tápszerét feltalálja és viskójába vihesse. Egy személyben szakácsnak, szabónak, ácsnak kell lennie. Világítás hiányában, éjeit tetlenül kénytelen átheverni.

Egyszer azonban felfedezi, hogy nem mesze tőle, egy élő lény van; közeledik felé s megkezdődik köztük a csere. Minthogy azonban bizonyos távolságban laknak egymástól: javaik összehozására munka kívántatik. E szükség megteremti a közlekedési eszközöket az ösvényeket, hidakat, a hajózást.

De tegyük fel, hogy e két ember egyike halász, a másika vadász. Történetesen a vadász halakhoz jutván, vadjaiért gyümölcsöt szeretne cserélni, mit a halász nem adhat. Ime a különbség hiánya korlá-

tozza a társulást. Nagyon természetes tehát, hogy minél több a foglalkozásokban a sokféleség s az emberek közt a különbség: annál élénkebb a mozgalom, elevebb, erősebb a társadalom és gazdagabbak benne az egyesek.

Hogy azonban a folytonos társadalmi mozgás létezhesse, szükséges, hogy a személy és vagyon, biztonságba helyeztessék.

Az egyesek tehát nagyobb társaságot, községet s államot képeznek, oly célból, hogy: bizonyos területen egyesülve, bizonyos törvények és jogszabályok korlátai közt, az egyén személyiségének épen tartása mellett békén éljenek, hogy szellemi és anyagi jólétüket előmunkálják; egymás személyét, vagyonát, és a közös érdeket minden idegen megtámadtatás ellen közös erővel megvédjék s hogy a társadalmi mozgalmat fenntartsák és élénkítsék.

Hogy azonban e cél elértethessék, jogállapotot kellett teremteni; tehát korlátozni kellett az egyesek tulkpasait, védelmezni a gyengét, szabályozni a tulajdont és megfékezni a rendetlenkedőket.

Minthogy pedig a legjobb törvények, jogszabályok is, részrehajlatlan foganatosítás nélkül, az emberi gyarlóság, roszakarat és erőtehetlenség következtében, mit sem használna a jogállapot valósitására: a társadalom kényszerülve volt egy közös főhatalmat elismerni, melynek feladata a jogok általános elismerését és részrehajlatlan foganatosítását, a társaság tagjainak egyesített erejével eszközölni. Eképjött létre az államhatalom.

KÖZÜGYEK.

Az új megyebizottság.

Közeleghen a megyei közigazgatási tisztviselő választásának ideje, czélszerűnek láttuk az utjörvénhatóságot képezendő megyebizottmány igazolt tagjainak összes névsorát, figyelemmel a választottakra és a virilisekre, lapunk olvasóinak tudomására hozni.

I. A választott bizottsági tagok névsora.

1. Az eszényi választó-kerületben: Szabó József, Makai Miklós, Bátor János, Szabó Károly.

2. A bezédi vál-kerületben: Szalánczy András, Béressy József, Barna János, Pokol Károly, Varga Lajos, Balogh János.

3. A t. pálczai vál-kerületben: Treszkay János, Iványi János, Harsányi Menyhért, Izsák László, Rochlitz Márton.

4. A veresmarthi vál-kerületben: Zilay István, Eperjessy József, Buzik Zsigmond, Liszky József, Szesztay Károly, Unger Markus.

5. A dombrádi vál-kerületben: Pethó Menyhért, Heiszler József, Harsányi Péter, Moravék Gusztáv.

6. A l-petri vál-kerületben: Lövey László, Lövey Sándor, Nagy Tamás, Szencsényi Elek.

7. A k-páthi vál-kerületben: Kubinyi Ignác, Tivadar András, Erdőhegyi Lajos, Komáromy Pál.

8. Az ajaki vál-kerületben: Czöbel István, Csintalan Alajos, Kálmáneczky János, Szita József.

9. A gyulaházi vál-kerületben: Ferenczy Emil, Márky Elek, Vityi István, dombosi Szentmiklóssy Mihály.

10. A ny-báthori vál-kerületben: Daraghó Péter, Szikszay József, Szilcz Ferencz, Mandel Abraham, Daraghó Albert, Czirják Sámuel.

11. A ny-bélteli vál-kerületben: Szember Mihály, Tessinszky Eduárd, Budaházy Pál, Propper Lipót.

12. A m-pócsi vál-kerületben: Szilcz Tamás, Gency Albert, Molnár Pál, Kürthy Elek, Diószeghy Sándor, Szabó Péter.

13. A k-semjéni vál-kerületben: Kálly János, Fekete István, Berethöy Mihály, Krempér János.

Felhívás!

(3-3)

Szabolcsmegyében és a szabad hajdu városokban lakó T. cz. urak, kik hajlandók volnának helységi bizonyítvány- és kellő biztosítás mellett a Miskolczon székelő

SAJÓVIDÉKI KÖLCSÖNÖS

KIHÁZASÍTÓ ÉS BIZTOSÍTÓ EGYLETTŐL

ügynökséget elfogadni, sziveskedjenek f. hó végeig vagy személyesen, vagy bérmentett levéllel alul jegyzett vezér ügynökhez fordulni. Tokaj, 1872-ik évi márcziushóban.

Czukker Farkas

a Sajóvidéki kölcsönös kiházasító Egyletnek Szabolcs- és alsó Zemplénmegyék vezérügynöke.

HIRDETMÉNY.

Az alulírt szénügynökség a t. iparos és egyáltalán a szénfogyasztó közönség szives tudomására hozza, hogy az itteni piacon különféle legjobb minőségű morva-osztráni és porosz szénfajokból **raktárt** fog tartani.

Kassa és vidékének képviseletét Donáth Edeur (Kassán, Malom-utca 2. sz. a.) vette át, kihez mindennemű beszes megbízás közvetlenül intézendő

A s. kir. szab. kassa-oderbergi vasútszénügynökség.

8683 sz. 1871. Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi kir. tszék tkönyvi osztálya részéről, ezennel közhírré tétetik, miként Kallay Bénének Eisenberger David elleni végrehajtási ügyében, utóbbiolt végrehajtás alá vont, s a Kis-Várdai 48. sz. tükben foglalt ingatlanok, a folyó 1872-ik évi május hó 14-ik és szükség esetében 1872-ik évi június hó 17-ik napján d. e. 10 órakor K.-Várda mezőváros házánál tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

Kikáltási ar a 6, 7, 8, 9 sorsz. alatti külsősékre nézve 29630 frt, a 235 részlet szám alatti belső telekre 30000 frt az 50 részlet sz. alatti belsősége nézve szinte 30000 frt fog lenni, — bányon pénz 10 szatol — a vételár egyharmada a leütéstől számított 2 hó — a második egyharmada a leütéstől 4 hó, s a harmadik egyharmad része, a leütéstől számított 8 hónap alatt lesz esedékes 6 szatol kamatokkal lefizetendő.

Kelt a nyiregyházi kir. tszék tkönyvi osztályának 1872. évi márcz. hó 2-án tartott üléséből.

Eöry Elek
kir. tszéki jegyző.

Egy okleveles, külhonban is tanult s Magyarországon is grófi uradalomban szolgált gépész, szolgálattételre bármely perczben ajánlkozik. — Értekezhetni a szerkesztőségénél.

3-1

Magyar Dániel.

(Szarvas-utca 20. szám.)

Szarvas-utczán 11-ik sz. a. háznál egy utcza s egy udvari tágas, külön bejárattal szoba, butorozva vagy anélkül f. évi Szt.-György-naptól bérbe kiadandó.

Bővebb értesítést ad ugyanott a tulajdonosnő.

(3-2)

HIRDETMÉNY.

A nyiregyházi volt házvásárló-társulat azon tisztelt tagjait, akik még mindnapig sem vették ki részvényilletékeiket, még egyszer és utoljára felhívhatunk, hogy legkésőbb folyó évi április 10-ig okvetlen kivigyék; ellenesetben a ki nem vett részvényösszegek egyrésze a semmaritumnak, másrésze a polg. egylet könyvtára részére fog árszolgálatni, követezképp arra többé igényt nem tarthatnak.

Nyiregyháza, márt. 31. 1872.

Zajác József.

Pénzkölcsön

Alulírott több pesti és bécsi bankintézetrel összeköttetésbe tevén magát, előnyös föltételek melletti jelzálogkölcsön kieszközlésére ajánlkozik.

Különösen megjegyzem, hogy a kölcsön kieszközlése **semmiféle előleges költséget nem igényel.** A különböző föltételek nálam bármikor megtekinthetők.

(3-3)

Fried Jakob.

Irodám: Nyiregyházán a Vendég-utczán, saját házámnál 142-ik szám alatt.

(3-3) Hirdetmény.

Iskola-utca 1699-ik számú ház szabadkézből örökáron eladó, a feltételek iránt értekezhetni alulírttal a Takarékpénztári helyiségben délelőtt, délután pedig ugyanazon szám alatt.

Szepessy Dániel.

Az 1499. p. számhoz.
1872.

Árverési hirdetmény.

Háry Alajos nyiregyházi ügyvédnek, mint a debreczeni m. kir. pénzügyigazság helyettesének kérelmére, s Jakócs Kálmáné szül. Ruzsóny Máriaéknak az alulírt járás-bírósághoz 1499. 1872. p. sz. a. beújított kerényben nyilváníttot beltelegzése folyán a nyiregyházi Szent-mihály-utczában 300. s. szám a. levő, a nyiregyházi 306-ik számú telekjegy-zokönyvben 294. h. v. sz. a. felvett ház a hozzátartozó épületekkel 1. évi Sz.-György-naptól egy évre, vagyis 1873-ik évi Szent-György-napig közárverés útján betebadtik, s e czélból határnapul f. é. ápril 5-ik napjának d. u. 3 órája a helyszínerre kitzúztetik. Az árverési föltételek ezen járásbírósnál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Kelt a nyiregyházi kir. járásbírósnál 1872-ik márcz. 28.

Puduszký Gyula

aljárásbíró.

A beszerzezi hátrahagyott az agnovezeli "Kétközön" felvő beszerzezi hátrahagyott 415 holdnyi tartozott armentes birtok, terjedelmes belsőséggel és gazdasági épületekkel, f. é. Székely-naptól 6 évre hasznonbérbe kiadó (együtt több ezer keze mid és 2 kazal oszri szalma van eladó. A föltételek iránt értekezhetni **Pankofyi János** rf. lelkésznel Beszerzezen.
(0-1)

Hirdetmény.

Árverési hirdetmény.

Az eöri kir. kisebb haszonvételi jog (regale) folyó 1872-ik év Szent-György napjától kezdődő 3 évre s ugy bezárólag 1875-ik év Szent-György napjátig hasznonbérbe adatni határozatván, a f. évi április 9-ik napja d. e. 10 órakor megtartandó közárverésre az árverelni szándékozók azon előleges értesítés mellett hivatnak meg, miként a bánompénz 200 o. é. frt. — és hogy a hasznonbéri föltételeket egész általánosságban alulírt közbirtokossági megbizottnál bármikor megtekinthetők.

Kelt Eör, 1872. márt. 22 én tartott közbirtokossági gyűlésből.

Komoróczy Károly
közbirtokossági megbizott.

(2-1)

Jánószky András

nyiregyházi szabó műhelyében, egy jóházból való és illőkoru fiu, aki írni és olvasni meg lehetőszen tud, inasképen felvétetik. — Az illetők értekezhetnek a felvevőnél bármikor.

HIRDETMÉNY!

Molyndógra közhírré tétetik, miként a méltos és tettes Kállay család közös tulajdonához tartozó N.-Kálló városbeli nagyvendéglő épület, az ezzel kapcsolatos vendég ellátási és italméresi joggal; — továbbá ugyancsak N.-Kálló városban Nyiregyháza, Kik-Kálló, Balkány, Napkor és Debreczenben vezető utcákon egy-egy korsma-helyiségben az italméresi és végre a város s városzéresi jognak gyakorlata, az 1872-ik év szeptemberhő 29-ik napjától kezdve, három egymástáni évekre, — a folyó 1872-ik év május hó 2-ik napján, délelőtt 10 órakor Nagy-Kálló városában, a nagyvendéglő helyiségében tartandó nyilvános árverés útján, hasznonbérbe fog kiadatni, melyre a bérleti kívánók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a bérleti föltételek alul írott lakásán Nagy-Kállóban mindenkor megtekinthetők.

Kelt N.-Kállóban márt. 10-én, 1872.

Rózsa István,
mint a Kállay család közös megbizottja.

Hirdetés. (3-1)

Kállay Ákosné öngysága rázomi (Tiszalök melletti) birtokán 600 (per 1000 □ ölével) hold első osztályu ugar legelő bérbe adandó. — A bérleti kívánók vagy Kállóba a tulajdonosnőnél, vagy Nyiregyházán **S. Kohn Herman** urnál jelentkezhetnek.

Minden családnak nélkülözhetlen!

GREINER J.

ki a birodalom föbb városában husz éven át a kezében levő bizonyítványok szerint a legjobb sikerrel és mindenki meglegedésére a nagy tiszteltető nőknek a

hőgyaruha mérésben, szabásban és varrásban saját és igen könnyen feltehető modora szerint ótatást adott, bátorlókul etárgban magát it is a legmélyebb alázattal ajánlani, azon biztos reményvel, hogy mindenki varakozásának pontosan megfeleljen és a t. cz. tanítványonit hasznossal oktathatni igyekszend. **Az oktatás a t. tanítványok lakában adatik.** **A tiszteltetői: mértékvetel- és kiszabásra 5 frt o. é. mely azonban csak a kezelés tökéletes megtanulása után fizetendő.**

Vagy utazások az oktatást ingyen nyertik meg. **Bővebb utasítást szerzhethetni lakásomon: a Nádaszy József-főle házában, Klein Sámuel vaskereskedő urnál.**